

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

АНАЛІЗ РИНКУ ЯБЛУК

Тетяна МІРЗОЄВА,
доктор економічних наук,
професор, професор кафедри економіки
НУБіП України

КРАЇНИ ЛІДЕРИ З ВИРОБНИЦТВА ЯБЛУК, 2024/2025 МР

Країна	Частка у світовому виробництві (%)	Обсяг виробництва 2024/2025 (млн тонн)
Китай	57	49.3
ЄС	13	11.54
США	6	4.78
Туреччина	5	4.57
Індія	3	2.55
Іран	3	2.18
росія	2	1.6
ПАР	2	1.35
Бразилія	1	1.18
Україна	1	1.17

Джерело: FAO, USDA FAS, WAPA.

Глобальні тенденції:
світове виробництво яблук у сезоні 2025/26 прогнозується на рівні 81,7 млн тонн, що є найнижчим показником за останні п'ять років через скорочення врожаїв у Китаї, Туреччині та окремих країнах ЄС.

ПРОВІДНІ КРАЇНИ ЄВРОПИ З ВИРОБНИЦТВА ЯБЛУК (У ТОННАХ), 2021 І 2025 РОКИ

Країна	Виробництво, 2021 р.	Виробництво, 2025 р.	2025 р. у % до 2021 р.
Туреччина*	4,493,264	4,570,000	101,7
Польща	4,067,400	3,750,000	92,2
росія*	2,215,300	2,050,000	92,5
Італія	2,211,740	2,248,000	101,6
Франція	1,633,080	1,504,000	92,1
Україна	1,278,870	1,173,000	91,7
Німеччина	1,004,630	1,060,000	105,5

Топ-5 країн ЄС +
Україна разом –
домінують у
Європі (≈85%+
загального
врожаю
континенту, без
Туреччини/росії)

*Туреччина та росія включені як європейські/євразійські країни, так як вони часто розглядаються в контексті європейського ринку яблук.

Джерело: FAO, USDA FAS, WAPA.

НАЙБІЛЬШІ ЕКСПОРТЕРИ СВІЖИХ ЯБЛУК У СВІТІ (за вартістю експорту в доларах США), 2024 р.

Загальна
вартість
світового
експорту
свіжих
яблук –
близько
7.7-8
млрд
USD).

Місце	Країна	Вартість експорту (млн USD)	Частка від світового експорту (%)
1	Італія	1,118 – 1,120	14.5
2	США	1,086	14.1
3	Китай (материковий)	1,046	13.6
4	Нова Зеландія	597	7.8
5	Чилі	582	7.6
6	ПАР	577	7.5
7	Польща	510	6.6
8	Франція	~350–400	~4–5
9	Туреччина	~300–350	~4–5
10	Нідерланди	~250–300	~3–4

Джерело: World's Top Exports, WITS, Tridge.

НАЙБІЛЬШІ ІМПОРТЕРИ СВІЖИХ ЯБЛУК У СВІТІ

(за вартістю імпорту в доларах США), 2024 р.

Загальна
вартість
світового
імпорту
свіжих
яблук –
близько
8.3 млрд
USD.

Місце	Країна	Вартість імпорту (млн USD)	Частка від світового імпорту (%)
1	Німеччина	644.4	7.8
2	Велика Британія	452.6	5.5
3	Індія	424.1	5.1
4	В'єтнам	376.9	4.5
5	Індонезія	317.9	3.8
6	Мексика	316.5	3.8
7	Тайвань	281.4	3.4
8	Нідерланди	270.4	3.3
9	Бразилія	263.3	3.2
10	Таїланд	251.9	3.0

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВРОЖАЙНОСТІ ЯБЛУК В УКРАЇНІ Й ОКРЕМИХ КРАЇНАХ ЄС, Т/ГА

Джерело: Огляд ринку свіжих фруктів та овочів у Європейському Союзі та Україні за окремими культурами.
Київська школа економіки (KSE), Міністерство аграрної політики та продовольства України, 2024, 33 с.

КЛЮЧОВІ РИНКОВІ ТРЕНДИ, 2024-2026 рр.

▪ **Скорочення глобальної пропозиції та зростання цін**

▪ **Сортова трансформація**

▪ **Цифровізація та автоматизація**

Кліматична адаптація

▪ **Зміна логістичних маршрутів, екологічне регулювання та екологічне пакування**

▪ **Ренесанс переробної галузі**

прогнозується
зниження
світового
виробництва
яблук на 5%

СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ЯБЛУК

Висока капіталомісткість і тривалий інвестиційний цикл

Технології тривалого зберігання

Сортова диференціація як інструмент брендингу

Дворівнева структура ринку

Глобальна гіперконкуренція та сезонна взаємозамінність

Чутливість до вартості праці

СЕГМЕНТИ РИНКУ ЯБЛУК

1. За цільовим призначенням (End-use segmentation)

СВІЖИЙ РИНОК (FRESH MARKET): найбільший сегмент, де яблука продаються через супермаркети, спеціалізовані магазини та онлайн-платформи.

ХАРЧОВА ПЕРЕРОБКА (FOOD PROCESSING): сюди спрямовується продукція, що не відповідає преміальним стандартам свіжого ринку, або спеціальні технічні сорти.

СЕКТОР HORECA (FOODSERVICE): постачання яблук у ресторани, готелі, школи та кейтерингові компанії для приготування страв і десертів.

СЕКМЕНТИ РИНКУ ЯБЛУК

2. За сортовим статусом і інтелектуальною власністю

ТРАДИЦІЙНІ (ВІДКРИТІ) СОРТИ: сорти, які може вільно вирощувати будь-який фермер (наприклад, Golden Delicious, Gala, Fuji). Вони часто сприймаються як біржовий товар (commodity) з низькою маржинальністю.

«КЛУБНІ» (КЕРОВАНІ) СОРТИ: запатентовані сорти, право на вирощування та маркетинг яких суворо контролюється ліцензіаром. Вони формують преміальний сегмент із ціною надбавкою від 22% до 35% порівняно з відкритими сортами.

3. За способом виробництва та сертифікацією

Конвенційне (традиційне): складає близько 87–90% світового ринку.

Органічне: сегмент, який демонструє випереджальні темпи зростання (близько 8.9% щорічно).

СЕГМЕНТИ РИНКУ ЯБЛУК

4. Спеціалізовані нішеві сегменти

Кулінарні та сидрові яблука: сорти, виведені спеціально для термічної обробки або виробництва алкогольних напоїв.

Сегмент подарункової упаковки (Gifting): надзвичайно популярний в Азії (Китай, Японія, В'єтнам), де преміальні яблука великого калібру продаються у розкішному пакуванні як дорогий подарунок.

Автентичні та «реліктові» сорти (Heirloom apples): стародавні сорти, які вирощуються дрібними фермерами для поціновувачів унікальних смаків та історії, що не зустрічаються у мас-маркеті.

СЕГМЕНТИ РИНКУ ЯБЛУК

5. За формою продукту (концентрату) для промисловості (Industrial segments)

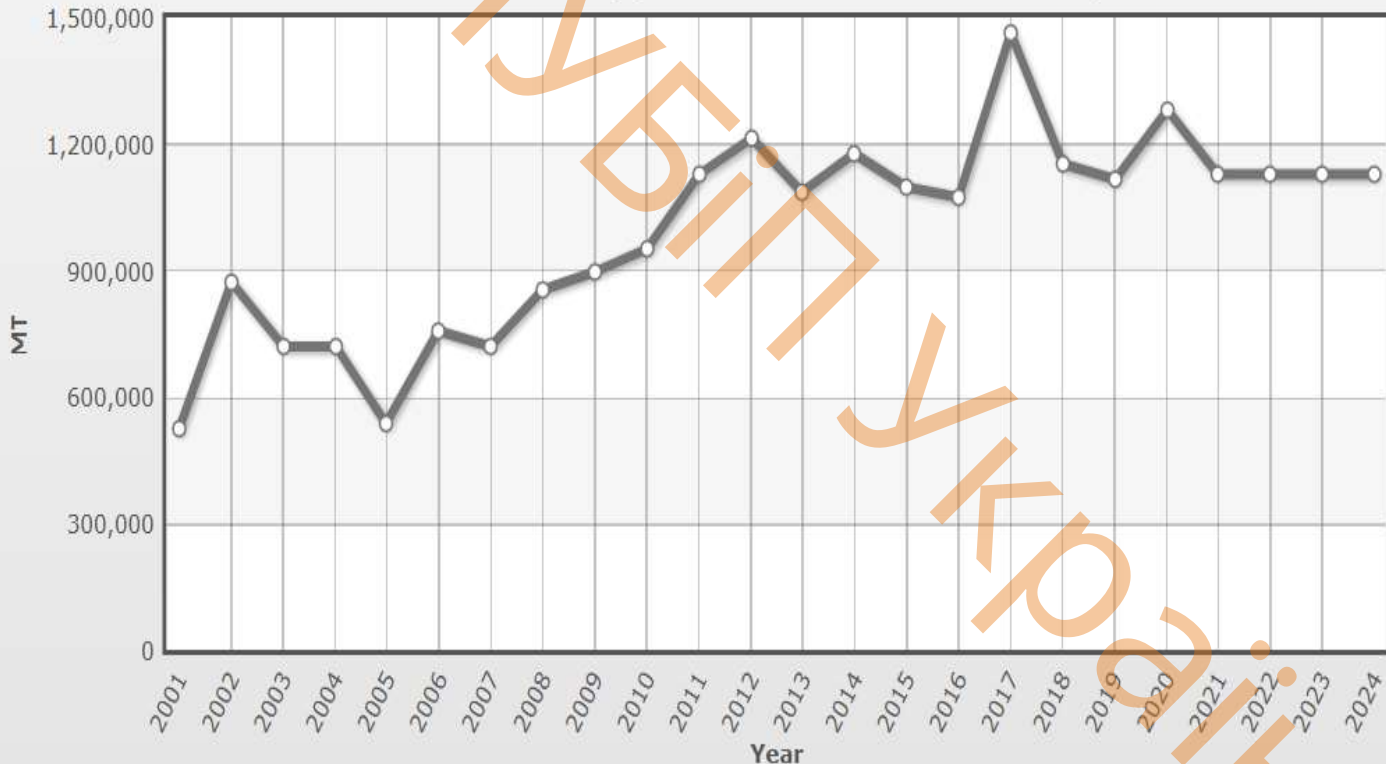
Освітлений (Clarified): найпопулярніший тип для виробництва прозорих соків.

Неосвітлений (Cloudy): зберігає більше м'якоті та волокон, позиціюється як більш натуральний.

Порошковий концентрат: набирає популярності завдяки тривалому терміну зберігання та зручності у транспортуванні порівняно з рідкими формами.

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in the Eastern Partnership Countries

У 2018–2024 рр.
в Україні
виробництво
яблук
коливалося
на рівні
**1,1–1,3 млн
ТОНН** щорічно

Обсяги промислового виробництва свіжого яблука в Україні, млн т

Динаміка виробництва яблук в Україні

Рік	Усі категорії господарств	У тому числі:					
		сільськогосподарські підприємства		особисті селянські господарства		фермерські господарства (із загальних показників по підприємствах)	
		всього	у % до загальної кількості	всього	у % до загальної кількості	всього	у % до загальної кількості
Площа насаджень, тис. га							
2020	94,9	33,7	35,5	61,2	64,5	8,5	25,2
2022	84,5	25,6	30,3	58,9	69,7	7,8	30,5
2023	82,5	24,3	29,5	58,2	70,5	7,0	28,8
2024	75,6						
Урожайність, ц з 1 га							
2020	130,4	108,0	82,8	141,6	108,6	118,8	110,0
2022	146,9	142,1	96,7	148,8	101,3	191,0	134,4
2023	154,8	166,1	107,3	150,4	97,2	225,1	135,5
2024		133,1					
Валовий збір, тис. ц							
2020	11145,7	3070,6	27,5	8075,1	72,5	831,2	27,1
2022	11291,2	3118,8	27,6	8172,4	72,4	1281,4	41,1
2023	11727,5	3560,8	30,4	8166,7	69,6	1427,2	30,1

Площі під яблунями в Україні в 2024 р. 75,6 тис. га

це 45% від площ насаджень плодово-ягідних культур і понад 87% від площ насаджень зерняткових культур

Джерело: Державна служба статистики України. Дані за 2024 р. представлені частково.

КЛЮЧОВІ РЕГІОНИ-ЛІДЕРИ З ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА ЯБЛУК В УКРАЇНІ

1. Поділля (Вінницька, Хмельницька області), Тернопільська обл.

- **Вінниччина** стабільно посідає **перше місце** за обсягами виробництва (близько 20-25% загальнодержавного врожаю).

2. Чернівецька, Закарпатська, Львівська області

- **Буковина (Чернівецька обл.)** – лідер за врожайністю з одного гектара. Завдяки м'якому клімату тут вирощують найбільш вибагливі європейські сорти.
- **Закарпаття** спеціалізується на ранніх сортах завдяки теплому клімату.

3. Черкаська, Полтавська, Київська області

Ці регіони орієнтовані на забезпечення столичного ринку та внутрішнього споживання. Тут активно розвиваються інтенсивні сади на крапельному зрошенні.

НАЙБІЛЬШІ ВИРОБНИКИ ЯБЛУК В УКРАЇНІ (2024-2025 рр.)

Місце (орієнтов- не)	Господарство / Компанія	Регіон	Приблизна площа садів	Ключові факти / досягнення	Примітки
1	ФГ «Гадз»	Тернопільська обл.	300+ га (інтенсивні)	Рекордна врожайність >100 т/га (сорт Red Delicious Kingroot, 2025). Один із лідерів за продуктивністю.	Часто згадується як один із найбільших і найефективніших.
2	«Сади Дніпра» (ТМ UApple), ТОВ «Агро-Рось»	Дніпропетровська обл., Тернопільська обл.	500+ га	Найбільша яблучна компанія Сходу України. Великі промислові сади.	Лідери експорту, системні гравці.
3	«Яблуневий Дар» , група компаній	Вінницька / Хмельницька	400-600 га	Один з найбільших за площею та обсягом. Сучасні інтенсивні сади, великий обсяг зберігання.	Стабільно в топі за останні роки.
4	ФГ «Дністер» і подібні великі	Івано-Франківська / Чернівецька	200-400 га	Традиційно сильні регіони (Буковина – ~1/3 промислового яблука).	Регіональні лідери.
5	«Вінницький сад» , «Подільські сади»	Вінницька обл.	200-500 га	Великі промислові сади, фокус на експортні сорти (Гала, Голден, Ред Делішес).	Часто в новинах про інвестиції.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЯБЛУК

Свіжий ринок.
Супермаркети
(«АТБ», «Metro»)
приймають товарні
сорти («Голден»,
«Фуджі» та ін.)

Переробка.
Технічні яблука йдуть
на соки, пюре, джеми.
У Вінниці заводи
переробляють до 30%
врожаю.

Експорт.
Основні напрямки:
ЄС, Індія,
Центральна Азія

Загалом, на переробку (зокрема, на концентрований сік) спрямовується близько половини всього виробництва українських яблук

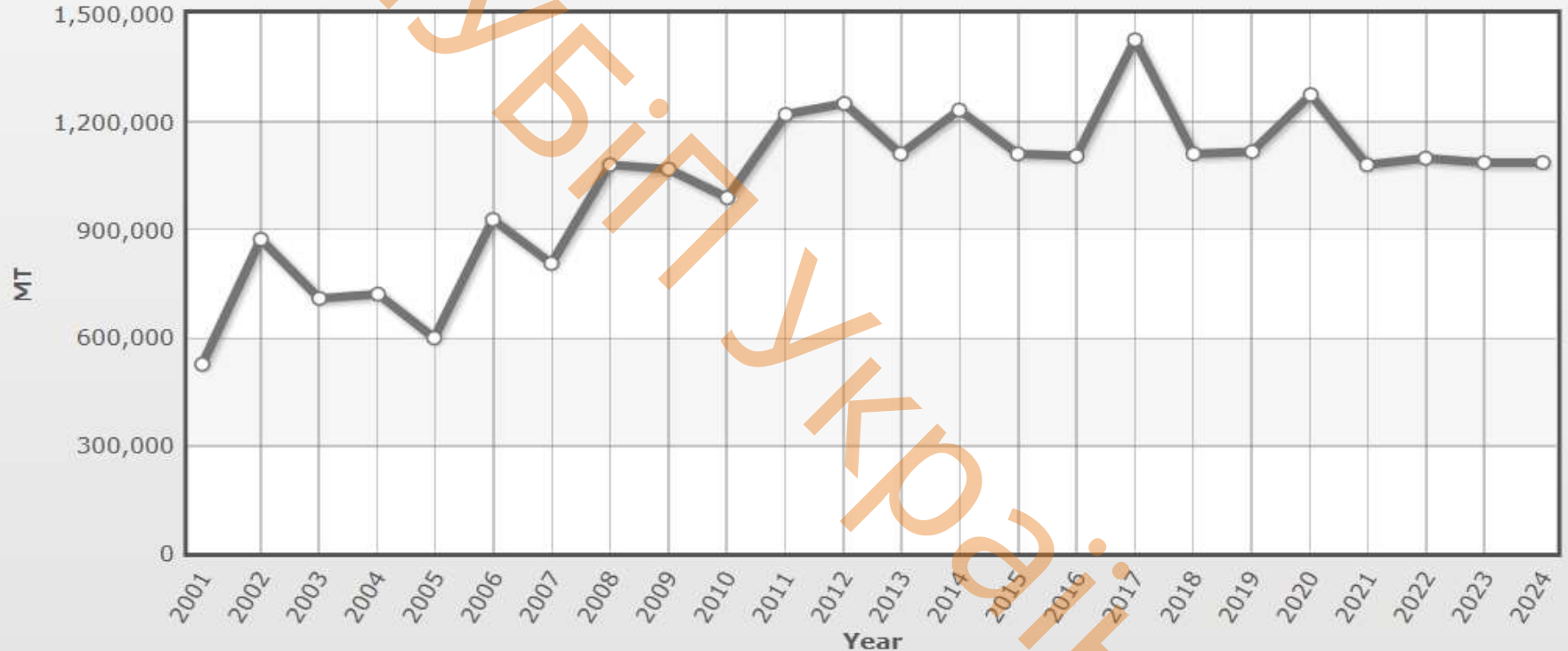
За оцінками ФАО річне споживання свіжого яблука в Україні становить в середньому **16-24 кг** на особу в рік (2022–2024)

За оціночними даними в останні десятиліття рівень споживання яблук в Україні становив **22-24 кг** на особу на рік

Це значно нижче раціональної норми (50 кг) та європейського середнього (~23–30 кг).

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

Обсяги внутрішнього споживання свіжого яблука в Україні, тис. т

<https://www.indexmundi.com/agriculture/?country=ua&commodity=apples&graph=domestic-consumption>

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ СПОЖИВАННЯ (тис. тонн)

Маркетинговий рік	Споживання (тис. т)	Зміна, %	Основні фактор впливу
2021/22	1 098	-	Початок війни, скорочення через міграцію та логістику.
2022/23	1 129	+2,8	Стабілізація, але високі ціни та дефіцит робочої сили.
2023/24	1 170	+3,6	Зростання завдяки кращому врожаю та внутрішньому попиту.
2024/25	1 170	0	Стабільно, але високі ціни (+15-25%) стримували попит.
2025/26 (прогноз)	1 158	-1,0	Зниження на 12 тис. т через зростання цін, енергокризу та міграцію.

ГУРТОВІ ЦІНИ НА ЯБЛУКА (РИНОК «ШУВАР», РИНОК «СТОЛИЧНИЙ», лютий 2021 р. – лютий 2025 р.), грн/кг

Сорт яблук	Ринок «Шувар»		2025 р. у % до 2021 р.	Ринок «Столичний»		2025 р. у % до 2021 р.
	2021 р.	2025 р.		2021 р.	2025 р.	
Гала	10.00	28.00	280,0	11.00	38,50	350,0
Айдаред	12.50	25.00	200,0	10.00	40,70	407,0
Голден	15.50	20.00	129,0	13.50	41,50	307,4
Ренет Симиренка	14.00	35.00	250,0	15.00	45,00	300,0
Чорний принц / Фуджі	15.50	30.00	193,5	16.50	50,00	303,0

Джерело: оціночні дані.

ЦІНИ НА ЯБЛУКА В СУПЕРМАРКЕТАХ (лютий 2021 р. – лютий 2025 р.), грн/кг

Сорт яблук	2021 р. (у середньому)	2025 р.		
		Metro	Auchan	Novus
Яблуко українське	12.00 – 15.00	41.50	38.90	29.99 – 36.99
Гала	14.00 – 16.00	45.00 – 59.90	34.90	42.99 – 54.99
Айдаред	16.00 – 18.00	46.50 – 51.90	44.50	69.99 (преміум)
Голден Делішес	18.00 – 22.00	59.90	42.90	44.99 – 47.99
Ренет Симиренка	18.00 – 20.00	56.90	49.90	59.99

Джерело: оціночні дані.

ДИНАМІКА ЦІН НА ЯБЛУКА В УКРАЇНІ (2021–2025 рр.)

Рік	Період/ місяць	Середня ціна (грн/кг)	Характеристика
2021	Лютий	21.00 – 22.00	Надлишок пропозиції та низька рентабельність
2021	Річний пік	27.50	Попередній історичний максимум до 2023 р.
2022	Вересень	16.99 – 25.99	Адаптація до умов війни та зміна логістики
2023	Січень	14.66	Відносна стабілізація на початку року
2023	Червень	35.91	Стрибок цін через витрати на зберігання
2024	Січень	22.05	Початок стабільного інфляційного тренду
2024	Грудень	35.22	Скорочення запасів осінніх сортів
2025	Травень	58.04	Дефіцит якісної продукції перед новим сезоном
2025	Липень	85.60	Абсолютний історичний рекорд через неврожай
2025	Грудень	39.80	Зниження цін після збору нового врожаю

Яблуко Гала Українське

4.8 😊

42.90
грн:

-9%
38.90
грн

Джерело:
оціночні дані.

ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ, ЯКІ ВПЛИВАЛИ НА ФОРМУВАННЯ ЦІНИ НА ЯБЛУКА, 2021-2025 рр.

2021 рік: НИЗЬКА МАРЖИНАЛЬНІСТЬ

2022 рік: ЛОГІСТИЧНИЙ ШОК

2023 рік: ПОСТУПОВЕ ЗРОСТАННЯ

2024–2025 роки: СИСТЕМНА
ІНФЛЯЦІЯ ТА НЕВРОЖАЙ

Яблуко Гала Преміум

4.9

74.90 грн

Яблуко Симиренко Україна

4.7

62.99 грн

СТРУКТУРА СОБІВАРТОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЯБЛУК (Україна, 2025)

Категорія витрат	Частка (%)	Складники
ЗЗР та добрива	30	Фунгіциди, інсектициди, мікродобрива, технологічний захист
Оплата праці	25	Обрізка, проріджування, ручний збір (найдорожчий етап)
Зберігання (електроенергія)	20	Робота холодильних камер (РГС/ULO) протягом 6-9 місяців
Амортизація та техніка	10	Паливно-мастильні матеріали, ремонт тракторів і оприскувачів
Тара та пакування	10	Картонні ящики, дерев'яні контейнери
Інші витрати	5	Оренда землі, податки, сертифікація (GlobalGAP)

Одним із найсуттєвіших факторів, що відрізняє 2025 рік від 2021-го, є вплив енергетичної безпеки на збереження продукції.

ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ВІД КЛІМАТИЧНИХ РИЗИКІВ

Елемент технологічного захисту	Повна вартість (грн/кг)	Амортизаційні витрати (грн/кг/рік)
Градозахисна сітка	16,50	3,30
Захист від весняних заморозків	7,50	1,50
Разом технологічний захист	24,00	4,80

2025 рік.

Джерело: оціночні дані.

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЯБЛУК (ДЛЯ ІНТЕНСИВНИХ САДІВ), 2025 р.

Параметр порівняння	2021 рік	2025 рік	Відносна зміна (%)
Валовий збір яблук (тис. тонн)	1 301 – 2 235	1 173	-10 до -47
Площа промислових насаджень (тис. га)	190,5 (загальна)	75,6 (інтенсивні сади)	-60 (консолідація)
Середня собівартість (грн/кг)	8,00	18,50 – 22,50	+131 до +181
Середня ціна реалізації (грн/кг)	21,40 (липень)	35,00 – 45,00	+63 до +110
Рентабельність виробництва (%)	60% – 75%	40% – 65%	-10 до -20 в.п.
Вартість зберігання (зростання)	Стабільно	+20% – 25% (генерація)	+25
Середня зарплата в галузі (грн)	14 500	25 084 – 27 500	+72 до +90

Джерело: оціночні дані.

ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ: ВІД ЗВИЧАЙНОГО ХОЛОДУ ДО ДИНАМІЧНОГО РГС

Класифікація методів зберігання / Порівняння ефективності технологій зберігання за якісними показниками

Метод зберігання	Втрата маси за 6 міс. (%)	Збереження твердості (%)	Термін реалізації (міс.)
NA – Normal Atmosphere (звичайний холодильник)	5,0-7,0	60	3-4
CA – Controlled Atmosphere (стандарт), (регульоване газове середовище)	2,5-3,5	80	6-8
ULO – Ultra Low Oxygen (ультранизький кисень)	1,5-2,0	90	10-12
DCA – Dynamic Controlled Atmosphere (динамічно регульована атмосфера)	<1,5	>95	12+

Джерело: оціночні дані.

ЕНЕРГЕТИЧНА КРИЗА І ВАРТІСТЬ ЗБЕРІГАННЯ: ЕКОНОМІКА ГЕНЕРАТОРІВ

2021 рік: вартість зберігання була прогнозованою складовою, яка залежала переважно від тарифів на електроенергію.

2025 рік: дефіцит генерації та регулярні відключення змусили фермерів інвестувати в автономні системи живлення.

це додає 20-25% до фінальної вартості яблук, які виходять зі сховища в зимово-весняний період створює ситуацію, де рентабельність безпосередньо залежить від енергоефективності обладнання та наявності власних сховищ, оскільки оренда сторонніх камер в умовах блекаутів стає економічно ризикованою

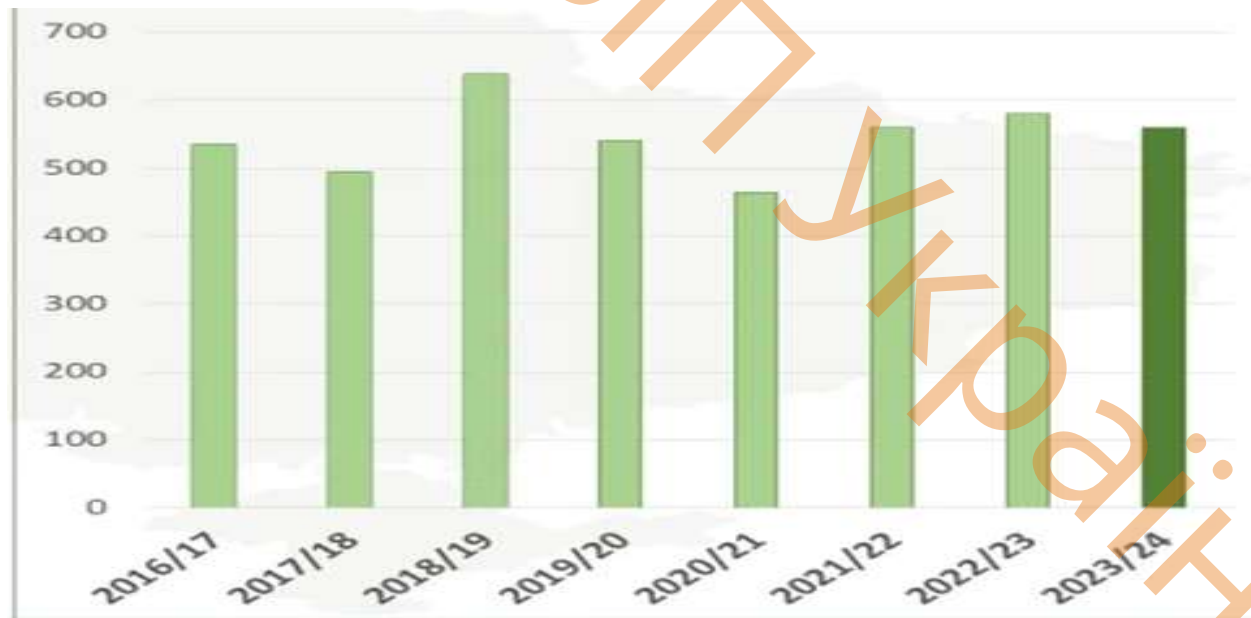
ГЕОГРАФІЯ ПОТУЖНОСТЕЙ ЗБЕРІГАННЯ ЯБЛУК В УКРАЇНІ. КЛЮЧОВІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ

1. Вінницька область: центр професійного садівництва та, відповідно, лідер за кількістю сучасних фруктосховищ

2. Західний регіон держави: орієнтація на масштаб і експорт. У **Тернопільській області** у ФГ «Гадз» потужності загальною місткістю в 26 тис. тонн плодів; у **Чернівецькій області** виробники також інвестують у розширення (зокрема, підприємство «Голд Ромі» планує збільшити потужності до 10 000 тонн для зберігання яблук і груш)

3. Центральний регіон держави: технологічний прорив. Дніпропетровська область представлена компанією «Сади Дніпра» (UApple), яка реалізує проєкт із будівництва комплексу площею 20 тис. м² загальною місткістю понад 19 тис. тонн яблук.

ПЕРЕРОБКА ЯБЛУК В УКРАЇНІ, ТИС. ТОНН

**Україна
входить до
ТОП-10
світових
виробників
яблучного
концентрату**

СТРУКТУРА ПЕРЕРОБКИ ЯБЛУК В УКРАЇНІ

Яблучний концентрат: ~85%
від усього обсягу переробки (йде переважно на експорт).

Соки прямого відтискання: ~10% (активно зростаючий внутрішній сегмент).

Сушіння, чіпси, пюре для дитячого харчування: ~5%.

Світовий ринок яблучного концентрату демонструє стабільне зростання і, за прогнозами, досягне вартості у 4,91 млрд доларів США до 2032 року з CAGR 6,6%.

ПОРІВНЯННЯ ЦІН НА ЯБЛУКА В УКРАЇНІ (сезон 2025/26)

Показник	Десертне яблуко (Гала, 1 гатунок)	Технічне яблуко (на переробку)
Орієнтовна ціна (грн/кг)	25 - 35	12 - 18
Ріст порівняно з 2023 р.	+40%	+150%
Вимоги до якості	Калібр 65+, колір, відсутність пошкоджень	Мінімальні (вміст цукру/Brix)
Витрати на логістику Джерело: оціночні дані.	Високі (тара, сортування, холодильник)	Низькі (навалом у самоскиди)

ПРОВІДНІ ПІДПРИЄМСТВА І ГРУПИ КОМПАНІЙ У СЕКТОРІ ПЕРЕРОБКИ ЯБЛУК, 2021–2025 рр.

T.B. Fruit (TBF Group) – ТМ «Galicia»

міжнародна вертикально інтегрована група компаній із
українським корінням, беззаперечний лідер ринку

Потужності:

7 заводів (в
Україні, Польщі та
Молдові).
Загальна
потужність
переробки може
сягати 1 000 000
тонн яблук на рік.

Спеціалізація:

виробництво
концентрованих
соків (експорт в
США, ЄС, Японію)
та соків прямого
віджиму (NFC) під
брендом **Galicia**.

Особливість:

Компанія займає
близько 80% ринку
соків прямого
віджиму в Україні.

ПРОВІДНІ ПІДПРИЄМСТВА І ГРУПИ КОМПАНІЙ У СЕГМЕНТІ ПЕРЕРОБКИ ЯБЛУК, 2021–2025 рр.

**Agrana Fruit Ukraine (Аграна Фрут
Україна), український підрозділ
австрійського концерну Agrana,
розташований у Вінниці**

**Еко-Сфера (Екосфера Group),
Вінницька область (м. Калинівка)**

Спеціалізація:
один із найбільших
переробників фруктів і ягід.
Виробляє концентрований
яблучний сік, асептичне
пюре, а також фруктові
наповнювачі для молочної
та кондитерської
промисловості.

Роль:
ключовий
експортер
концентрату та
постачальник
інгредієнтів для
світових брендів
(Danone, Coca-
Cola).

Спеціалізація:
повний цикл виробництва
– від власної переробки
свіжих плодів до випуску
соків у пакетах (ТМ
«Еко», «Соки України»
). Також виробляє
яблучний концентрат і
пюре в асептичній
упаковці.

Потужності:
здатне
переробляти
до **500 тонн**
яблук на
добу.

ПРОВІДНІ ПІДПРИЄМСТВА І ГРУПИ КОМПАНІЙ У СЕГМЕНТІ ПЕРЕРОБКИ ЯБЛУК, 2021–2025 рр.

Vitmark-Ukraine (Вітмарк-Україна), м. Одеса (Одеський завод дитячого харчування)

Спеціалізація:
компанія відома брендами «Jaffa» та «Наш сік», має значні потужності з переробки власної сировини.

Продукти:
виробництво пюре та сокових напівфабрикатів. Це один із лідерів у сегменті фруктовоягідного дитячого харчування (ТМ «Чудо-Чудо»).

ФГ «Гадз»
(одне з найбільших садівничих господарств (Тернопільська область), яке активно розвиває власну переробку)

Спеціалізація:
окрім експорту свіжого яблука, компанія запустила сучасний завод із виробництва соків прямого віджиму, яблучних чіпсів і пюре.

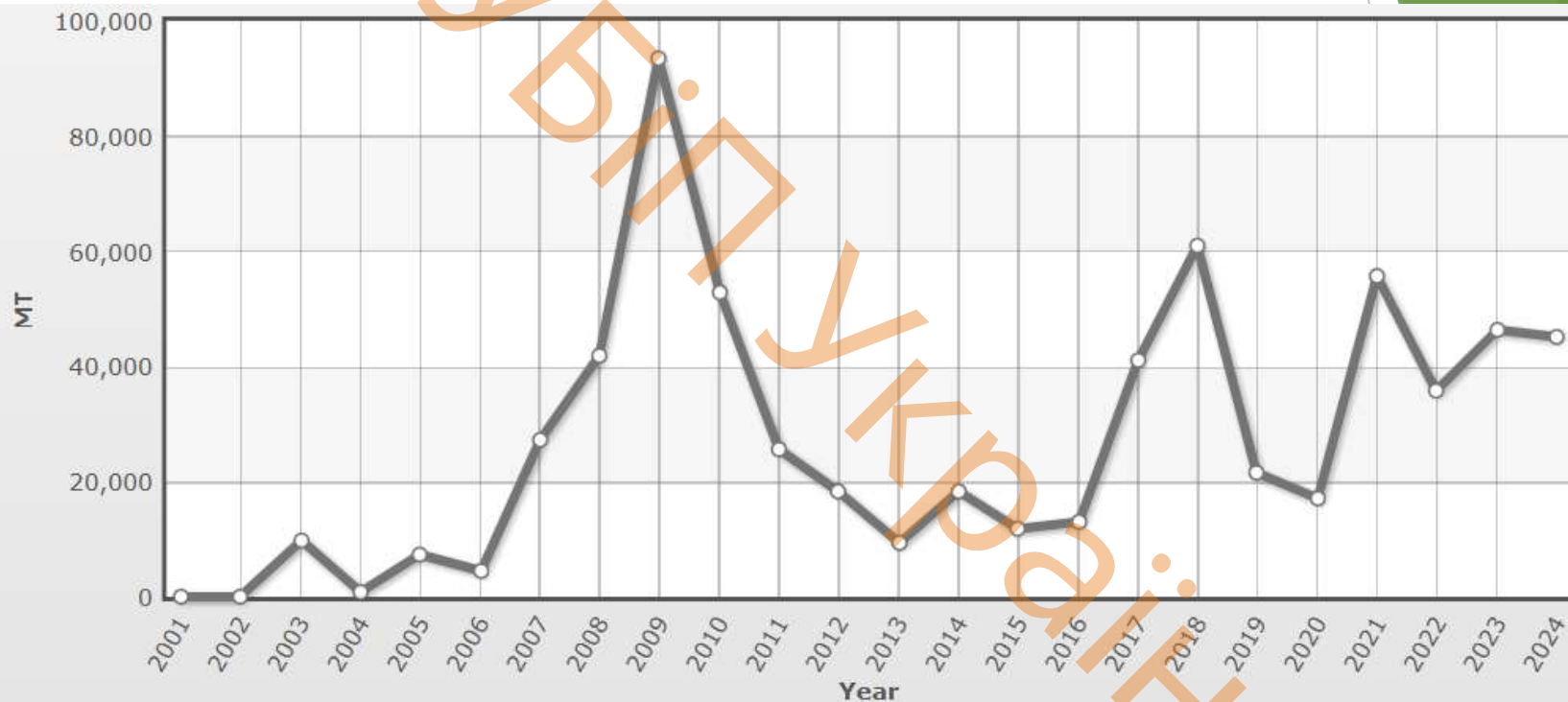
Стратегія:
орієнтація на преміальний сегмент і створення високої доданої вартості безпосередньо в місці вирощування.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПЕРЕРОБНОГО СЕКТОРУ, 2024-2025 рр.

Зростання цін на технічне яблуко

Енергонезалежність

Експортна орієнтація

Обсяги експорту свіжого яблука з України, тис. т

<https://www.indexmundi.com/agriculture/?country=ua&commodity=apples&graph=exports>

НАПРЯМКИ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОГО ЯБЛУКА, 2024 р.

Країна-покупець	Обсяг експорту, тис. т	Частка від загального експорту яблук, %
Об'єднані Арабські Емірати	7,93	20,9
Саудівська Аравія	6,34	16,7
Ірак	3,26	8,6
Узбекистан	3,24	8,5
Грузія	2,57	6,8
Туреччина	2,52	6,6
Румунія	2,29	6,0

Загалом на
зазначені сім
країн
припадало
74,2%
кількісного
обсягу
експорту
яблук.

Джерело: Державна служба статистики України.

Великим європейським імпортером українських яблук (1,19 млн доларів США) у 2024 р. є також **ринок Швеції** (8-ма позиція серед країн покупців)

СОРТОВА СТРАТЕГІЯ: «МАГІЧНА ФОРМУЛА» ТА ПРЕМІАЛЬНІ НІШІ

Формула «трьох G»: Gala, Golden, Granny (Гренні Сміт)

Сорт	Особливості для експорту	Цільовий споживач
Gala	Маленький/середній розмір, смугасте забарвлення	Діти, ринки ОАЕ та ЄС
Golden	Золотисто-жовтий колір, медовий присмак	Традиційний споживач, Україна, СНД
Granny Smith	Чисто зелений, без рум'янцю, висока кислотність	Преміальні мережі, сокові бренди
Red Delicious	Насичено-червоний, видовжена форма	Близький Схід, Індія
Fuji	Щільна м'якоть, солодкий смак, тривале зберігання	Азія, глобальний ринок

ЕКСПОРТ І ІМПОРТ ЯБЛУК, 2019-2024

Рік	Експорт		Імпорт		Перевищення кількісного експорту над імпортом, рази
	ТИС. ТОНН	МЛН ДОЛ.	ТИС. ТОНН	МЛН ДОЛ.	
2019	53,59	17,22	24,43	6,78	2,2
2020	19,34	9,67	14,05	5,91	1,4
2021	29,71	15,11	16,09	4,84	1,8
2022	46,02	19,06	1,32	0,67	34,9
2023	41,87	18,04	6,19	4,52	6,8
2024	37,97	21,39	0,52	0,54	73,1

У 2024 році Україна зафіксувала унікальний показник: експорт яблук у **73 рази** перевищив імпорт, що стало рекордом попереднього шестиріччя, попри загальне скорочення обсягів виробництва.

АНАЛІЗ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СЕЗОНІ 2024-2025: парадокс обсягів і виручки

У 2024/2025 МР Україна експортувала на зовнішні ринки 16,8 тис. тонн яблук – у порівнянні з попереднім сезоном 2023-2024 рр. скорочення фізичних обсягів на **64%**.

Скорочення обсягів експорту стало результатом збігу несприятливих факторів:

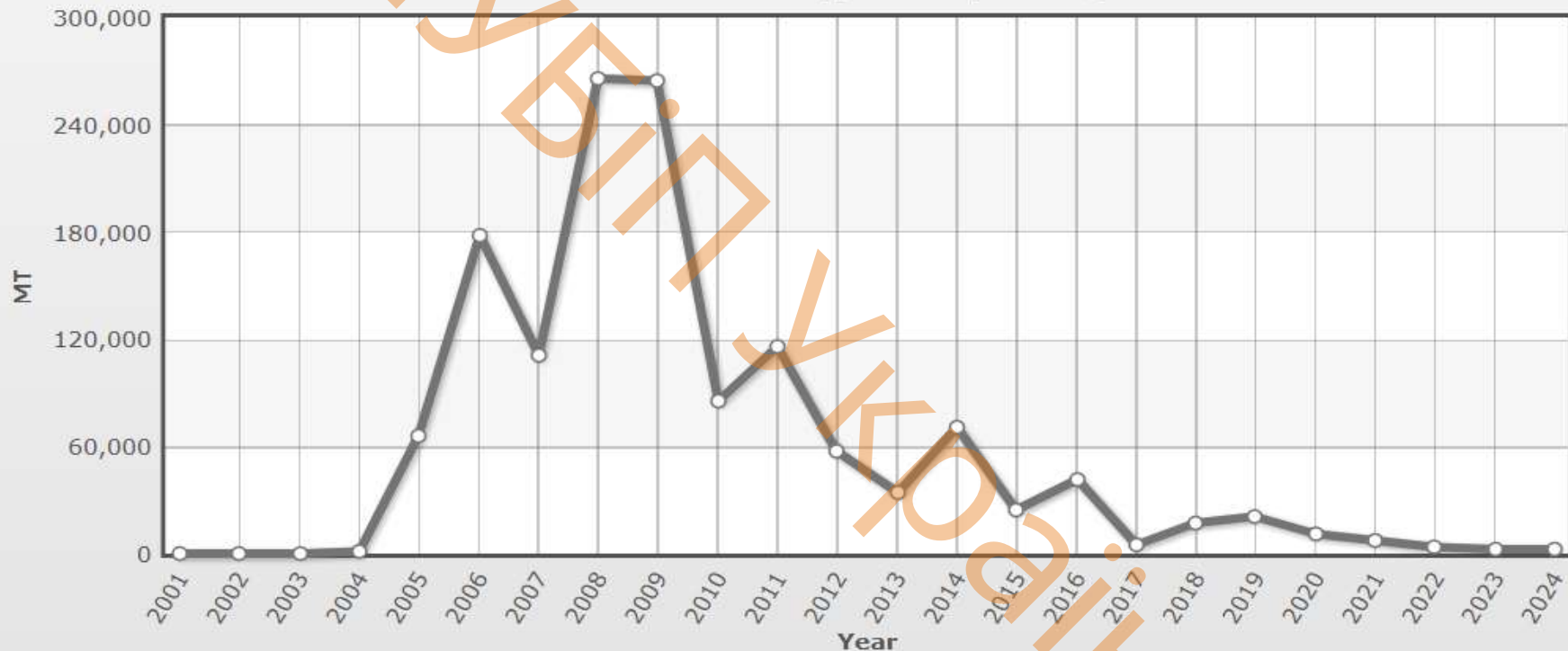
- екстремальних погодних умов у весняний період, що пошкодили цвіт;
- енергетичного дефіциту, який ускладнив роботу холодильних комплексів;
- загального зменшення врожайності в окремих регіонах.

Поряд із кількісним скороченням обсягів експорту, спостерігалася аномальна цінова динаміка.

Середня експортна ціна українського яблука зросла до рекордних 600 доларів за тонну.

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

Обсяги імпорту свіжого яблука до України, тис. т

<https://www.indexmundi.com/agriculture/?country=ua&commodity=apples&graph=imports>

ОСНОВНІ КРАЇНИ-ПОСТАЧАЛЬНИКИ ЯБЛУК ДО УКРАЇНИ (ІМПОРТ), 2024 р.

Країна-постачальник	Обсяг імпорту, т	Частка від загального імпорту яблук, %
Польща	415,52	80
Нідерланди	6,92	7,1
Італія	35,66	6,9
Греція	21,9	4,2
Південна Африка	5,43	1,0
Франція	2,32	0,4
Чилі	1,18	0,2

**80% яблук
Україна у
2024 році
імпортувала
з Польщі.**

БАЛАНС ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ ЯБЛУК УКРАЇНИ, 2025 р.

Показник	Значення (тис. тонн)	Частка у використанні
Загальна пропозиція	~1 200	100%
Виробництво (валовий збір)	1 173	98%
Імпорт	27	2%
Загальне використання	~1 200	100%
Переробка (концентрат, соки, пюре)	~520	43%
Свіжий ринок (внутрішнє споживання)	~580	48%
Експорт (свіже яблуко)	~40	3%
Втрати та насінневий фонд	~60	6%

Джерело: оціночні дані.

КЛЮЧОВІ ДОСЯГНЕННЯ ГАЛУЗІ

Якісна перевага: українські яблука офіційно визнані кращими за польські та сербські за органолептичними показниками.

Географічна стійкість: успішна робота з ОАЕ та Саудівською Аравією за умов логістичної блокади.

Інноваційність: швидке впровадження нових сортів і стандартів GLOBALG.A.P.

ОСНОВНІ ФАКТОРИ, ПІД ВПЛИВОМ ЯКИХ ЗНАХОДИТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ЯБЛУК

Фактори впливу	Сутність впливу факторів
Політичні	Український ринок яблук функціонує в умовах воєнної невизначеності та ризиків. Прогнозування перспектив розвитку можливе тільки на короткостроковий період.
Економічні	Девальвація гривні, руйнування звичних логістичних маршрутів зовнішньої торгівлі через воєнні дії, зростання витрат на енергоносії, засоби захисту рослин і добрива, гострий дефіцит обігових коштів виробників, ризик отримати збитки при зберіганні яблук через відключення електроенергії.
Соціальні	На попит на ринку яблук в Україні впливає масова міграція громадян. На пропозицію яблук, тобто на ефективність їх виробництва, у свою чергу, впливає нестача працівників, у тому числі, сезонних.

ОСНОВНІ ФАКТОРИ, ПІД ВПЛИВОМ ЯКИХ ЗНАХОДИТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ЯБЛУК

Фактори впливу	Сутність впливу факторів
Технологічні	Ефективність вирощування яблунь залежить від інноваційності технологій, які використовуються. Цей же фактор чинить вплив на ефективність зберігання і переробки яблук.
Екологічні	Через воєнні дії Україна втратила частину насаджень яблунь. Частина територій стали непридатними для вирощування яблуневих дерев.
Природно-кліматичні	Весняні заморозки можуть спричинити втрати врожаю навіть до 30-40% і більше, як і високі температури в період збирання.

ЗА СТУПЕНЕМ КОНКУРЕНЦІЇ РИНОК ЯБЛУК В УКРАЇНІ БЛИЗЬКИЙ ДО ДОСКОНАЛОЇ КОНКУРЕНЦІЇ (але з деякими елементами недосконалості)

Фактори, що свідчать на користь досконалої конкуренції

- Значна кількість виробників (тисячі фермерських господарств, садівничих кооперативів, дрібних і середніх садівників)
- Продукт відносно стандартизований
- Жоден виробник не має суттєвого впливу на ринкову ціну
- Досить вільний вхід/вихід (можна посадити сад, але це довгостроково)
- Ціна формується взаємодією попиту і пропозиції

Відхилення від «ідеальної» досконалої конкуренції

- Сезонність → короткострокові коливання цін
- Зберігання та сортування → деякі великі господарства з потужними холодильниками мають перевагу
- Експорт/переробка → конкуренція між каналами збуту (свіжий ринок, переробка, експорт)
- Диференціація за сортом, якістю, упаковкою, органічністю → наближення до елементів монополістичної конкуренції в преміум-сегменті.

ВИСНОВКИ

- Аналіз ринку яблук в Україні за період 2021-2025 рр. демонструє трансформацію галузі від надлишкового виробництва з низькими цінами до професійного, експортно-орієнтованого ринку з високою доданою вартістю, попри виклики війни і кліматичні аномалії.
- Ринок яблук в Україні у 2025 році – це поєднання кліматичних, економічних і геополітичних факторів.

- **2025 рік: Рентабельність через професіоналізм.** Ринок очищується від неефективних господарств. Із ринку остаточно почали зникати старі сади, які не дають якісного яблука. Це дозволило професійним господарствам збільшити свою частку ринку. Зараз рентабельність залишається привабливою, але вимагає значно більших оборотних коштів для покриття витрат на енергію та ЗЗР.

ВИСНОВКИ

- **Тенденції за регіонами:** Захід і центр (Вінниччина, Хмельниччина, Чернівецьщина, Тернопільщина, Львівщина, Закарпаття) – основний фокус нових посадок (інтенсивні сади сучасних сортів, орієнтованих на експорт). Схід і південь – скорочення через війну, окупацію та економічні фактори (менше нових насаджень).

У 2025 році ситуація стабілізувалася щодо врожайності, але додалися нові виклики.

- **Ріст собівартості:** головним ударом по рентабельності стало дороге зберігання. Через часті відключення світла та використання генераторів у сховищах, собівартість зберігання додала до ціни кілограма додаткові 4–6 грн.
- **Експортний паритет:** рентабельність підтримується тим, що внутрішні ціни в Україні підтягнулися до європейських. Фермерам стало вигідно експортувати, що обмежило пропозицію всередині країни та втримало високу ціну реалізації.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРОГНОЗ ДО 2035 р. ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

Технологічна інтенсифікація:
перехід до вирощування в теплицях під плівкою з обов'язковим поливом для захисту від змін клімату.

Проникнення в Азію:
прямі поставки до Індії, В'єтнаму та Малайзії стануть регулярними.

Розвиток переробки:
виробництво продуктів із високою доданою вартістю (чіпси, пастила, преміальні сидри) на базі яблучної сировини.

PROGRESS

Promoting Green Deal Readiness in
the Eastern Partnership Countries

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!